

Gud

bevare Södertälje

NAMN: Kalle Karlsson
ÅLDER: 44 år
FÖDELSELAND: Irak
ÅR TILL SVENSK: 2007
FLYTTINDESKAL: Förtöjelse av kristna i Irak.
JUST NU: Arbetslös
VILL BÖRA: Jobba som läkare
VILL DU VAR: Söderställe
HÄST MED SÖDERSTÄLLE: Tolerans

NAMN: Kalle Karlsson
ÅLDER: 44 år
FÖDELSELAND: Irak
ÅR TILL SVENSK: 2007
FLYTTINDESKAL: Förtöjelse av kristna i Irak.
JUST NU: Arbetslös
VILL BÖRA: Jobba som läkare
VILL DU VAR: Söderställe
HÄST MED SÖDERSTÄLLE: Tolerans

NAMN: Kalle Karlsson **ÅLDER:** 44 år **FÖDELSELAND:** Irak **KOM TILL SVERIGE:** 2007 **FLYKTINGSKÄL:** Förföljelse av kristna i Irak. **JUST NU:** Arbetslös **VILL GEDA:** Jobba som läkare **VILL DU VAR:** Södertälje **BÄST MED SÖDERTÄLJE:** Tolens

Den rökiga lokalen med vinnröda trygghakar på de runda borden där nyvårdade flyktingar samlas är nästan full. Det är nyheter på tv. Iraks premiärminister Al-Maliki hade träffat påven och lovat att skydda de kristna som vill återvända. "Har ska han kunna skydda någon, han vågar ju inte själv lämna Green zone?" En av de äldre männen skakar på huvudet och visar mig ett avslag på asylansökan från Migrationsverket. Verket skriver att man inte bevisat något av det som den avslöjande har berättat om mordhot, mord på anhöriga samt förföljelse, men att det inte räcker för att få asyl i Sverige. Migrationsverket anser inte att han har individuella skäl att få stanna här.

Jag bor i en liten stad med vackra svenska kringlor som symbol. Fasaderna och byggnader skiljer sig inte särskilt mycket från andra ställen i Sverige. Staden är omgärdad av vatten och parant i sin grönska väser den som ingen annan plats i landet. Vad kanalen och sjön bygger nya områden med stenvällor av det mera slyskamma läget.

Det är bosättandet som 2008 sätter Södertälje på världskartan. De trångbudda trakterna som samlats i

Södertälje diskuteras till och med i amerikanska kongressen. Lilla Södertälje har tagit emot fler flyktingar från Irak än USA. I svenska medierna diskuteras det flitigt hur många människor som egentligen får plats i en trea. Bostadsbolagen säger bestämt att det är max fyra personer.

Det har gått trettio år sedan folkhemmets arbetstadsdelar Roma och Hossjö fylles med människor som just anlät till Sverige.

I Astras och Saab-Scaniams industrihallar hördes på den tiden grekiska, finna, ungerska, jugoslaviska, turkiska och en språk som man inte kunde ensa om vad det skulle heta på svenska. Från början kallades det assyriska, men så bröt sig en grupp mer religiöst ut och bjöd på språket för turabidiska, suryyos, aramiska, suryyoska och till sist bestämde man sig för att det skulle kallas syrianska. Folkgruppen fick också två benämningar, assyrier och syrianer. Trettio år senare tillkom en tredje benämning kallade: Stöv häller jag för två assyrier.

Osvett vad vi kallar oss och varför vi inte har kunnat bestämma oss för vad vi ska heta så är vi en del av berättelsen om det moderna Sverige. Det bjöd på med att FN 1967 föllde två frigatan med så kallade kvotflyktingar, utslutna assyrier, som hade "flytt" till Libanon från Turkiet och Syrien. Planen landade i Sverige. Svensk industri behövde arbetskraft och assyrierna, huvudsakligen unga, var välkomna att karä upp armarna. Ingen made då en två krig skulle göra Södertälje till assyriernas huvudstad i världen.

Välkommen till Mesopotajie! Året var 1974, Abbas låt Waterloo hade tagit Tyskland med storm och vi barn tyckte att det var jättespännigt att vi skulle resa till den blonda popgruppens hemland. Det var ju också

morfars och morbers nya hemland. För att inte tala om alla våra kusiners. Min lilasyster, min mor, min yngsta morbror och en prat äkte till från Frankfurt hela vägen till Södertälje station. Resan genomrades av den senaste konflikten på Cypern, kristna mot muslimar. Turkar mot greker. Var finns vi i allt det där? Vi var ju både kristna och turkar, turkiska medborgare åtminstone, och vi älskade turkisk musik.

Medan de vuxna tjuade vidare om hurvudta det skulle bli krig eller inte ignade min syster och jag oss åt att sjunga "Waterloo, nananna, Waterloo, nananna ..." Vi pratade också om våra kusiner som vi ännigen skulle få återse. Och om vår morbror som hade tagit hand om oss i Tyskland medan våra föräldrar jobbade tvärsitt. Vi instruerades att säga att han var vår bror, för annars skulle han bli utkastad ur landet.

När tåget kom fram till Södertälje station stod vår morbror Faruk, 23 år, där. Hippieklädd och med öppen famn. "Södertälje Central" hörde vi i höglåtar. Det var sommar. Allt blomstrade och var grönt. Alla var idel leenden.

Vi kom till 99-an, morfars och mormors adress. Nittonio var också ett av de första ord jag lärde mig på svenska. Vi rusade sedan in rummet där våra kusiner väntade. Där bjöd vi på Piggelin och Åttio-tan, "negerbollar" och dammsugare, svensk saft och

kanelbullar. Vi hoppade på de tre sångarna som utrop hela rummet och lyckades falla in hylla fylld med priser som det stod "Saab-Scania" på. Faruk hade blivit fabriksens profis i något som hette både pingis och bordtennis.

Min syster och jag bodde hos morfar, Malak, och de vuxna bodde hos morfar. Mina två yngsta morbröder, Ibrahim och Nebil, som är i min egen ålder, bodde med oss barn. Det blev en underbar sommar. Tidigt på morgonen hjälpte vi morbror Malak att ställa i ordning hans frukt- och grönsaksstånd på Södertälje torg, resten av tiden lekte vi. De vuxna var upptagna av att laga mat, äta, spela kort, laga mer mat, äta, spela mer kort och diskutera politik. De var ängliga. Någon hemsk boll på att hända.

En grekcyproitisk biskop som hette Makarios hade deklarerat krig mot Turkiet. Hujlet var satt i rörelse. I min fodelestrad Midyat anklagades påstås kristna

assyrier av sina muslimska grannar för att vara förrädare. Muslimer hade hållit en stor demonstration och slagmål hade brutit ut mellan kristna och muslimska ungdomar. En av de muslimska klanledarna hade temporärt lyckats stoppa våldet, men osäkerheten var stor. Minnet av folkermordet under första världskriget levde fortfarande starkt hos många av de äldre och de förmedlade skräckten till de yngre.

Under första världskriget dödades en och en halv till två miljoner kristna i Turkiets östra delar. Den exakta siffran debatteras fortfarande och Turkiet har ännu inte erkänt folkermordet. När Frankrike nyligen erkände folkermordet ledde det till spända relationer mellan länderna. I Turkiet mörkades förra året en cheffredaktören för en tidning som skrivit om folkermordet. Att tala om förföljelse är kontroversiellt. Som om det bara finns ett visst antall förföljelse och folkmord vi kan rymma i en gemensam historia.

Min farfar var en av de överlevande. Morfar som var lite yngre satt i fångelse i fyra år. Trettyen han fick utstå var något han ständigt återkom till i sina berättelser från hemlandet.

Några dagar innan vi skulle återvända till Väst-tyskland kom dröplaget. De vuxna hade en högljudd och upprörd diskussion. Malak tillät oss inte att åka.

/// Några dagar innan vi skulle återvända till Västtyskland kom dröplaget. De vuxna hade en högljudd och upprörd diskussion. Malak tillät oss inte att åka. ///

Om vi stannade i Sverige skulle vi bättre kunna hjälpa våra släktingar i Turkiet.

No anlades de vuxna i 99-an för att diskutera framtiden. Det verkade inte längre möjligt för assyrier att stanna i Turkiet. Och domedagsprofeterna fick rätt. Nästan. Turabidin, är i dag nästan tömt. Endast en folkpölar på några tusen assyrier finns kvar i området. Enbart i Sverige finns idag 40.000 människor som härstammar från Turabidin. Halften av dem som bor i Mesopotajie härstammar dirifrån. Resten kommer från Syrien, Libanon och Irak. Ett fåtal från Iran.

Vi barn som först kom till den lilla svenska industristaden Södertälje hamnade i en smärre identitets-kris. I skolan fick vi lära oss att tänka individuellt och tänka på oss själva i första hand. Hemma fick vi sträta ordet om att inte agera egoistiskt. Behoven hos andra i familjen, släkten, måste gå före. Vi lärde oss också att det är en synd att ljuga. Men för att vi skulle få stanna i Sverige följ vi för Invandrarverket och låtsades att mor var min yngsta morders syster. Vi fuska på alla sätt som fanns för att få stanna i Sverige och rädda liv i Turkiet.

Två månader senare bodde vi i vår första svenska lägenhet. Den stod i Faruks namn. Eftersom han jobbade på Saab-Scania fick han lägenhet ganska snabbt. Tre rum och kök, som ständigt var belagrade av släktingar och andra assyrier som just anlant. Faruk blev känd som en av "Exarna", han gjorde kber (välgörenhet), smugglade in folk från grannerna, tolkade vid Invandrarverket, ordnade med lägenheter och jobb. Vi andra var hans assistenter.

Drygt trettio år senare blir vår stad en världsnyhet. Mesopotajie har tagit emot fler flyktingar från krigets Irak än USA. Ja, fler flyktingar än de flesta andra europeiska länder. 6.000. Syrien och Jordanien har visserligen tagit emot över två miljoner, men det är från Södertälje varje nyhetskanal ska rapportera.

Nyheten är de många flyktingarna i Södertälje. Betydligt tytare talas det om anledningen till att de flytt, att minoriteterna i Irak utsatts för etnisk och religiös rensning.

När de amerikanska trupperna våren 2003 körde in i Irak hurrade många av trakterna. De skulle ännigen bli befriade från dikatörens ok. De vitade med flaggor och blommor. Bland dem som frade fanns landets kristna ursprungsbefolkning – assyrier-na.

Det är senare, i juni 2004 besöks en kyrka i Raghad med en missal. I det terrorsikt mellan olika religiösa

NAMN: Kalle Karlsson
ÅLDER: 44 år
FÖDELSELAND: Irak
NOM TILL SVENSK: 2007
FLYTTINGSKÄL: Förföljelse av kristna i Irak.
JUST NU: Väntar på besked.
VILL GÖRA: Jobba som läkare
VILL DU VAR: Söderställe
HÄST MED SÖRSTÄLLE: Tolerans

NAMN: Kalle Karlsson
ÅLDER: 44 år
FÖDELSELAND: Irak
NOM TILL SVENSK: 2007
FLYTTINGSKÄL: Förföljelse av kristna i Irak.
JUST NU: Arbetar
VILL GÖRA: Jobba som läkare
VILL DU VAR: Söderställe
HÄST MED SÖRSTÄLLE: Tolerans

NAMN: Kalle Karlsson
ÅLDER: 44 år
FÖDELSELAND: Irak
NOM TILL SVENSK: 2007
FLYTTINGSKÄL: Förföljelse av kristna i Irak.
JUST NU: Arbetar
VILL GÖRA: Jobba som läkare
VILL DU VAR: Söderställe
HÄST MED SÖRSTÄLLE: Tolerans

NAMN: Kalle Karlsson **ALDER:** 44 år **FÖDELSELAND:** Irak **NOM TILL SVENRIGE:** 2007 **FÄLTYNINGSÅL:** Förföljelse av kristna i Irak. **JOST NU:** Arbetstid: **VILL GEDA:** Jobba som läkare **VILL DU VAR:** Södertälje **BÄST MED SÖDERTÄLJE:** Tolerans

grupper som följt i spåren av USA:s invasion har civila av alla religioner och etniska härkomster drabbats hårt. De mest värslösa är minoriteterna. Som grupp har de kristna blivit ett lätt offer för olika islamistiska miligrupper. Vore sig de vill eller inte se de som allierade till fienden USA eftersom man delar religion.

Direkt efter invasionen var det också många assyrier som började arbeta åt amerikanerna, vilket bidrog ytterligare till att stämpla en hel grupp som förrädare. När säkerheten förnimrades började kidnappningarna, våldskräkerna, mordena. De som hjälpt amerikanerna tvingades fly i panik.

De böjande och bad sina råddare, de amerikanska troslöserna, om hjälp och skydd. Men någon hjälp kom inte. Ibadister lämnade dövd-filmer med bilder av hur unga assyriska män fick sina huvuden avhuggna framför kameran i varje kristet hem.

För att bo kvar i sina områden tvingades kristna av miligrupper betala en sorts skatt. Men successivt har Bagdad tömts på kristna. FN berikande redan 2005 att icke-muslimar utgjorde en tredjedel av alla flyktingar som lämnade Irak. Majoriteten av dem var assyrier. Idag beräknas assyriska organisationer, som tillsammans med olika internationella människorättsorganisationer har gjort undersökningar, att minst hälften av alla assyrier har flytt från Irak. År 2003 fanns det drygt 1,2 miljoner assyrier i Irak, idag finns inte ens hälften kvar.

Många av dem som är kvar skulle gladeligen lämna landet om de kunde. Ett självklart väl skulle

vara Mesopotälje med fotbollsligan Assyriska och Syriska, tv-kanalen Suroyo TV och ärkebiskopsstiet för syrisk-ortodoxa kyrkan i Skandinavien.

Motvilligt har vi Mesopotäljebor dragits in i kriget. Nya irakiska flyktingar anländer och anländer avbrutet till kommunen, varje dag. Man beräknar att var fjärde invånare i staden är assyrier.

Södertälje har också blivit det nya centret för den fjärde Abrahamreligionen, för medlemerna. De är också en av ursprungsmajoriteterna och talar en annan dialekt av armeniska (assyrisk). Medlemerna ser inte Jesus som sin främste profet, utan Johannes döparen.

I våra skulle jag intervju en tvågubbd familj i 99:an, samma höghus som mina bortgångna morföräldrar bodde i när jag kom till Sverige. Utanför det gröna höghuset satt många äldre och fikade i värsolen. Där satt Gumilla, en av de få etniska svenskarna som bor kvar i området. Hon vinkade till mig. Vi satte oss i skuggan under ett stort träd och pratade om gamla tider.

Jag sade som det var, att vi tonåringar hade sett henne som en bitter, alkoholiserad, rassistisk bitch. "Åh hem till det eget land", höjde vi ofta från henne. Hon skrattade och sade att "det där är något du har fått för dig, jag har väl aldrig sagt något rassistiskt?" Hon

kedjeröker fortfarande, men har slutat dricka. I hennes tre rum och kök bor numera också åtta råddare. Hon bor i sitt sovrum, en familj på fyra personer i hennes vardagsrum, en familj på tre personer i hennes andra sovrum och en ensam ung man sover på en madrass mellan matbordet och kylskåpet. Först vill hon inte berättat hur mycket irakerna betalar henne i hyra per månad. Därnäst prat hon fritt om varför hon har slutat dricka.

"De kallar mig grevinnan. Jag behöver inte lyfta ett finger. De lägar mat, bakar, städar och tvättar. Alla är jättegulliga mot mig, speciellt barnen."

Hon är inte längre ensam, hon har fått annat sällskap än spriten. Dessutom får hon 8.000 kronor i månaden av irakerna. Hennes fyra betalar socialen.

Efter mötet med "grevinnan" gick jag ner till Genets Centrum. Där finns numera en pizzeria med "lahma och ajin", en specialitet gjord av köttfärs och ortbländning utbredd på tunn pizzadag. Ett litet konditori med bröd som bakas efter recept från ganska många länder. Amo (farbror) Yakup säljer bulgar, melonkärnor och annat som vi som härstammar från Mellanöstern älskar att tugga på, finns också kvar, liksom en tobakskaffe. Alla affärer drivs av assyrier. Men det väcker också gamla minnen. Det var mer mångkulturellt då. Det fanns fler etniska svenskar. Nu är bostadsområdet som Genets nästan helt monokulturellt, det bor nästan bara assyrier här. Tidigare var de flesta assyrier från Turkiet och Syrien, nu kommer en ny grupp - irakerna. Konflikter fritt är det inte. I skolorna blir det bråk mellan rymländska assyrier från Irak och assyrier som är födda i Mesopotälje. I Ronnskålan är nio av tio barn assyrier.

Men när faror hotar, när vi behöver hjälp så hjälper vi varandra. Det svenska migrationsverket har bestämt att konflikterna i Irak inte är någon konflikt. Asylsökande fall ska prövas individuellt. De som får avslag ska utvisas och tvingas återvända till Irak. Landets premiärminister Nuri al-Maliki har lovat statsminister Fredrik Reinfeldt att skydda de tankar som skickas tillbaka till skädet som Bagdad. Om det inte hade gått människoliv hade jag sagt: "Tillåt mig att skratta". En assyrier utan pengar och extremt bra kontakter överlever inte fänge i Bagdad.

Historierna är så lika varandra. Det är berättelser om ond bråd död. Om flykt och bedrägliga smugglare. De minnas så illa med en svensk sommarlunch, men i Mesopotälje är de inte längre borta än en dagens ritt. Jag träffar Nemer på min kuisins lunchrestaurang. Sommaren 2007 flydde familjen från Södertälje. Tre familjemedlemmar hade blivit brutalt mördade av fundamentalister och fyra överlevande skulle ta sig till Södertälje. De hade silt allt de ägde för att betala smugglaren. De togs först till Turkiet och sedan till Ukraina. I Kiev försvann smugglaren med pengar de

betalat. I ett halvår var de strandsatta. En ryssassyrier hjälpte dem att hitta svarjobb, lönerna tillsammans med pengar som slaktningar i Sverige samlat ihop, räckte till att kontakta och betala en ny svensk smugglare. Han lovade att de skulle vara i Södertälje inom en vecka. Han för till Kiev och körde dem, beväpnade med falska pass, till Slovakien. Han förde dem till en lada på landet och sade åt dem att han skulle vara tillbaka inom ett dygn. När det gått tre dagar utan att de hört av smugglaren och maten hade tagit slut, bestämde de sig för att gå ut ur ladan. De gick och gick i tio timmar, innan ställkastare rikades mot dem. Det var polisen. De blev förhördade och berättade sanningen om sin flykt från en stad i Irak där majoriteten var muslimar och där fundamentalister antingen dödat eller drivit kristna på flykt. Efter förhöret, som räknades som en asylsökans, slappes de. Smugglaren hade gripits och fick snällt sitta kvar i arresten.

En släkting köpte ny falska pass åt dem så att de kunde komma till Sverige. Val här berättade de sanningen. Därmed gjorde de sig också av med rätten att söka asyl i Sverige. Schengenavtalet innebär att det land som man först söker asyl i också ska skita asylprocessen. Man blir tillbaka i skidat till det första landet inom EU som man vistats i. Just den dagen då jag träffade Nemer hade familjen till på Migrationsverket. Det var meningen att de skulle få besked om

NAMN: Kalle Karlsson **ALDER:** 44 år **FÖDELSELAND:** Irak **NOM TILL SVENRIGE:** 2007 **FÄLTYNINGSÅL:** Förföljelse av kristna i Irak. **JOST NU:** Arbetstid: **VILL GEDA:** Jobba som läkare **VILL DU VAR:** Södertälje **BÄST MED SÖDERTÄLJE:** Tolerans

// Några dagar innan vi skulle återvända till Västtyskland kom dråpslaget. De vuxna hade en högljudd och upprörd diskussion. Malak tillät oss inte att åka. //

när de skulle bli skickade till Slovakien och hur själva avvisningen skulle gå till. Från Slovakien blir man deporterat tillbaka till Irak. De kommer inte åka.

I februari i år skrev regeringen ett återtagandecavtal med Iraks regering och efter det var det meningen att tvångsutvisningarna skulle ske snabbare. I Stockholms län, där polisen tagit över 3 600 ärenden från Migrationsverket, har 3 400 personer avväkt och är nu efterlysta.

Irakerna i Södertälje bjuder på osnade affärsmöjligheter. På kvällen samma dag sitter jag i en lokal för irakiska asylsökande. En ung man försöker försäkra mig om mig och frågar: "Slängs jag ut om jag har begått brott i Sverige?" Han berättar att han kört på en gammal svensk man vid parkeringen. Han skulle bakka, såg inte mannen innan det var för sent. Efteråt bad han om ursäkt och frågade om han skulle ringa efter en ambulans. Den äldre mannen hade svarat att han var okej och att Nishwan, irakern, inte skulle vara orolig. Nästa gång Nishwan befann sig på parkeringsplatsen hade den äldre mannen som kommit fram till honom och sagt att han visste att Nishwan bodde i 99:an, att han var asylökande och att han hade kört på hans

far. Nu ville han ha 10.000 kronor, annars skulle han anmala Nishwan till Migrationsverket. Ett samtal till myndigheten dementerar att Nishwans asylökans påverkas av att han hade kört på en äldre herre. När jag lagt på frågade jag Nishwan varför han inte hade bett sin advokat om hjälp. "Men han är ju ännu drygt, jag har redan betalat honom 15.000 kronor." Det Nishwan inte vet är att Migrationsverket också betalar advokaten.

Morgonen därpå blir jag några av tonåringarna i släkten i min öppna Mercedes. Vi njuter av solen, vinden i ansiktet och tonårsmusik från högtalarna. "Nuri, Nuri! Hari!", hör jag en röst ropa och ser att det är Nishwan.

"Nej, ducka. Det är en irakier!" väser min fortfarande

riga kusin. Hon vill inte att folk ska se oss prata med en irakier. Det är så pinsamt.

Min kusins spontana reaktion påminner mig om ett dokument, ett dekret från Saddams Husseins underrättelstjänst. Jag kom över det när jag arbetade med att avslöja irakiska spioner. I det stod: "Oavsett kostnad ska ni hindra assyrerna från att ensa." Tidigare var splittringen om vad vi ska kalla oss, nu är den också om var vi kommer ifrån och när vi kom till Sverige. //

Nuri Kins, sommaren 2008

